

WICEPREZES

NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

JACEK UCZKIEWICZ

LWA-4100-001-04/2014

P/14/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2013 r. w części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Tomasz Świstak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 90363 z dnia 17 lutego 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jan Stanisław Ciechanowski, Kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie ² wykonanie budżetu państwa w 2013 r. w części nr 54 - Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.
Uzasadnienie oceny	Wydatki w 2013 r. wyniosły 29 614,5 tys. zł i stanowiły 99,6% planu po zmianach oraz były niższe o 3% od wydatków wykonanych w 2012 r. (30 523,2 tys. zł). Wydatki rzetelnie zaplanowano oraz w sposób celowy i gospodarny zrealizowano. Ocena została sformułowana na podstawie wyników badania 4,4% (1 293,5 tys. zł) wydatków ogółem w części 54. Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość i terminowość sporządzania przez UdSKiOR rocznych sprawozdań budżetowych oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych w zakresie zgodności danych ujętych w sprawozdaniach z ewidencją księgową. W wyniku badania próby w zakresie poprawności formalnej systemu rachunkowości oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych Urzędu nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹ Dalej: Urząd lub UdSKiOR

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 roku Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania w 2013 r. budżetu państwa, kontrola dochodów budżetowych w części 54 została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

W ustawie budżetowej na rok 2013 z dnia 25 stycznia 2013 r.³ dochody budżetu państwa w części 54 zostały zaplanowane w kwocie 24 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 24,8 tys. zł, co stanowiło 103,3% kwoty planowanej oraz 85,2% dochodów wykonanych w 2012 r. Największe pozycje dochodów stanowiły: wypłata odszkodowania komunikacyjnego (9,9 tys. zł), zwrot podatku VAT od wydatków poniesionych w 2012 r. (5,5 tys. zł), zwrot pomocy pieniężnej z 2012 r. (3,6 tys. zł), nadpłata składek ZUS w latach ubiegłych (3 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 264-267, 339-340)

2. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2013 (po zmianach) wydatki budżetu państwa w części 54 zostały zaplanowane w wysokości 29 677 tys. zł i stanowiły 99,3% kwoty zgłoszonej przez dysponenta do projektu budżetu (29 877 tys. zł). Wydatki zostały zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem założeń przyjętych do planowania budżetu państwa przez Ministra Finansów⁴.

(dowód: akta kontroli str. 59-101)

Zaplanowane w ustawie budżetowej wydatki zostały w trakcie roku zwiększone o kwotę 63,5 tys. zł, tj. o 0,2%. Zmiany pierwotnie zaplanowanej kwoty wynikały ze zwiększenia planu wydatków o środki pochodzące z rezerwy celowej budżetu państwa w kwocie 63,5 tys. zł, z przeznaczeniem na:

- wypłatę świadczeń pieniężnych rodzinom ofiar na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956-1989⁵ (50 tys. zł),
- sfinansowanie dodatku służby cywilnej wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym oraz pochodnymi dla jednego pracownika zatrudnionego w Urzędzie, mianowanego z dniem 1 grudnia 2012 r. (12,7 tys. zł),
- sfinansowanie zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne opłacanych za kombatantów i osoby represjonowane za miesiąc listopad 2013 r. (0,8 tys. zł).

Środki przyznane z rezerwy celowej budżetu państwa wykorzystano w całości.

(dowód: akta kontroli str. 102-168, 277)

Zrealizowane w części 54 wydatki wyniosły 29 614,5 tys. zł, tj. 99,6% planu po zmianach. W porównaniu do 2012 r. były one niższe o 908,7 tys. zł, tj. o 3%.

Najwyższe wydatki wystąpiły w dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej i wyniosły 14 355,3 tys. zł. Dotyczyły one przede wszystkim świadczeń społecznych⁶ (§ 3110) – 9 651,1 tys. zł, zakupu usług pozostałych (§ 4300) – 3 099,2 tys. zł oraz dotacji celowych z budżetu państwa na sfinansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom (§ 2820) – 1 007,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 269-277)

³ Dz. U. z 2013 r. poz. 169 ze zm.

⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2013 (Dz. U. z 2012 r., poz. 628).

⁵ Dz. U. Nr 91, poz. 741 ze zm.

⁶ Wypłacanych na podstawie art. 19 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2012 r., poz. 400).

Badaniem objęto wydatki w wysokości 1 293,5 tys. zł, tj. 4,4% wydatków ogółem w części 54. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Urząd dokonywał wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami, oszczędnie gospodarując przyznanymi kwotami. Środki publiczne zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na realizację zadań wynikających z ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, w tym m.in. na świadczenia społeczne z tytułu doraźnej i okresowej pomocy pieniężnej dla kombatanów i osób uprawnionych oraz na upamiętnianie i popularyzację tradycji walk o niepodległość i suwerenność Rzeczypospolitej Polskiej.

(dowód: akta kontroli str. 295-404, 437-438)

Wydatki na utrzymanie Urzędu⁷ wyniosły 14 309,2 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2012 r. o 33,9 tys. zł, tj. o 0,2%. W tej grupie wydatków 74,5% stanowiły wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń⁸ (10 656,4 tys. zł) oraz 18,9% zakupy towarów i usług (2 704,1 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 268-276)

Przeciętne zatrudnienie⁹ w 2013 r. w części 54 wyniosło 148 osób, w tym: 132 osoby będące członkami korpusu służby cywilnej, 10 osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń, cztery osoby będące żołnierzami oraz dwie zajmujące kierownicze stanowiska państwowe i było wyższe o trzy osoby niż w 2012 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego zatrudnionego w 2013 r. wyniosło 5 121 zł, tj. o 3,8% mniej niż w 2012 r. (5 321 zł). Wydatki na wynagrodzenia wyniosły 9 094,7 tys. zł i w porównaniu do 2012 r. były niższe o 163,6 tys. zł

(dowód: akta kontroli str. 374-379)

Wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 139,5 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach. Były one wyższe od wykonania w 2012 r. o 33,9 tys. zł. Całość kwoty wydatkowano na zakupy inwestycyjne. Zrealizowano nie wszystkie zakupy ujęte w rzeczowym planie wydatków na 2013 r. Nie zakupiono serwera bazodanowego, który stanowił warunek zakupu urządzeń sieciowych z nim współdziałających, ponadto nie zakupiono 13 monitorów. W ramach nieplanowanych pierwotnie wydatków majątkowych dokonano zakupu samochodu osobowego¹⁰ za kwotę 115,6 tys. zł na potrzeby kierownictwa Urzędu, w związku z zaprzestaniem użytkowania jednego z dotychczas użytkowanych aut (wypadek pojazdu skutkujący szkodą całkowitą).

(dowód: akta kontroli str. 92, 167, 268-273, 384-386)

W 2013 r. UdSKIOR udzielił sześciu zamówień publicznych o łącznej wartości 553, 2 tys. zł w trybie przetargu nieograniczonego (cztery zamówienia), zapytania o cenę (jedno), zamówienia z wolnej ręki (jedno). Kontrolą objęto postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego o wartości 146 tys. zł w trybie zamówienia z wolnej ręki, które dotyczyło zakupu usługi transportu osób pociągiem specjalnym (Białoruś/Lenino). Postępowanie zostało przeprowadzone zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 241-256)

Zobowiązania w części 54 na koniec 2013 r. wyniosły 927,5 tys. zł i były wyższe niż kwota zobowiązań na koniec 2012 r. (886,3 tys. zł). Główną pozycję stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń. Zobowiązania wymagalne na koniec 2013 r. nie wystąpiły.

(dowód: akta kontroli str. 341-348, 357-358, 437)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁷ Ujęte w dziale 750 – Administracja publiczna, rozdziale 75001 – Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej.

⁸ Wydatki ujęte w §§ 4010, 4020, 4040, 4050, 4070, 4110, 4120.

⁹ W przeliczeniu na pełne etaty

¹⁰ Zakup realizowany był za pośrednictwem Centrum Usług Wspólnych

¹¹ Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

3. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

Opis stanu
faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2013:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- sprawozdania finansowe za IV kwartał 2013 r. o stanie:
 - a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
 - b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały przekazane w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹², 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹³ i 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹⁴.

(dowód: akta kontroli str. 336-348,366-373)

Sprawozdania przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków a także należności i zobowiązań w 2013 r. Zostały sporządzone prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Zerowy stan środków na rachunku bieżącym, wykazany w sprawozdaniu Rb-23 został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Warszawie.

(dowód: akta kontroli str. 338-373)

Wydatki wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-BZ1 były zgodne z obrotami konta 990 Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym. W sprawozdaniu przedstawiono realizację zadań w układzie zadaniowym, a także wartości końcowe mierników.

(dowód: akta kontroli: str. 281-285)

Kwota należności ogółem wykazana w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N wyniosła 115,3 tys. zł i wynikała z ewidencji na kontach analitycznych do kont 240 i 221.

(dowód: akta kontroli str. 366-371)

W Urzędzie nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z.

(dowód: akta kontroli str. 372-373)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

Badanie systemu rachunkowości pod względem formalnym¹⁵ i wiarygodności¹⁶ ksiąg rachunkowych oraz kontrolę przeprowadzono na próbie 66 dowodów i zapisów księgowych o wartości 1 293,5 tys. zł (4,4% wydatków ogółem), w tym: 61 dowodów/zapisów

¹² Dz. U. Nr 20, poz. 103.

¹³ Dz. U. Nr 43, poz. 247 ze zm.

¹⁴ Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

¹⁵ Badanie prawidłowości zakwalifikowania wydatku do właściwej podziałki klasyfikacji budżetowej.

¹⁶ Badanie pod kątem prawidłowości wartości transakcji (zgodność z fakturą oraz zgodność faktury z umową lub zamówieniem), okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych w podziałkach klasyfikacji budżetowej i klasyfikacji w układzie zadaniowym oraz ujęcia w sprawozdaniach budżetowych.

księgowych o wartości 1 245,3 tys. zł wylosowanych metodą statystyczną¹⁷ oraz 5 dowodów/ zapisów o wartości 48,2 tys. zł dobranych w sposób celowy.

Próbę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturami i stanowiących podstawę płatności w 2013 r. oraz odpowiadającym tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. (wg daty księgowania) na koncie 130 – subkonto wydatków. Spośród powyższych pozycji operacji wyeliminowano zapisy dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości oraz dotyczące transakcji o wartości mniejszej niż 50 zł.

W badanej próbie nie stwierdzono błędów w zakresie poprawności dowodów księgowych, kontroli bieżącej i zatwierdzania, ani błędów zapisu księgowego w zakresie wartości transakcji i ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych w podziałkach klasyfikacji budżetowej

(dowód: akta kontroli str. 398-404, 437-438)

Urząd zrealizował wniosek pokontrolny sformułowany przez NIK po kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. w zakresie zatwierdzania zapisów księgowych miesiąca przed dniem sporządzenia właściwego sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli str. 260-263)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków po kontroli wykonania budżetu państwa w części nr 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izby Kontroli¹⁸ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Warszawa, kwietnia 2014 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Jacek Uczkiewicz

¹⁷ Metoda MUS – metoda monetarna z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

¹⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.